

Наставном и научном већу

Филозофског факултета

Београд

Изабрани одлуком Наставног и научног већа Филозофског факултета у Београду у Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације **„Народна банка Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца/Југославије 1918-1931. године“**, кандидаткиње Соње Јерковић, имамо част да поднесемо следећи

Р Е Ф Е Р А Т

Основни подаци о кандидату

Соња Јерковић рођена је 22. јуна 1970. године у Рашкој. Основну школу похађала је у месту рођења, а гимназију у Београду (XII београдска гимназија). Студије историје уписала је на Филозофском факултету у Београду и са успехом их окончала 1994. године. Њена просечна оцена током основних студија била је 8,79. Постдипломске студије уписала је на Катедри за историју Југославије. Од децембра 2011. године, у складу са законом, на истој катедри наставила је докторске академске студије.

Прво запослење колегиница Јерковић је имала у просвети. Током 1994. и 1995. године радила је као професор историје у више београдских школа. Године 1995. године запослила се у Историјском архиву Београда. Исте године завршила је стручни архивистички течај при Архиву Србије. Радила је на пословима које захтева савремена архивистика, од сређивања грађе до организовања делатности везаних за обраду и публикавање докумената, као и њену визуелну презентацију путем изложби. Поред сређивања и обраде већих фондова у Архиву (Управа града Београда), радила је и на сређивању и обради фонда Задужбина Илије Милосављевића Коларца. Колегиница Јерковић је учествовала у припремама и постављању више изложби и била аутор сталне поставке и каталога изложбе *Векови Београда XVI-XX век* (Београд, 2003). Радила је на припреми презентација и промоција у Архиву, контактима с јавношћу и медијској

популаризацији институције и њених садржаја. Од 2005. године колегиница Јерковић ради у Архиву Народне банке Србије као саветник. У периоду омеђаном годинама 2005. и 2018. највише се бавила обрадом архивских фондова финансијских институција Краљевине Србије и Југославије.

У историографским публикацијама колегиница Јерковић се први пут огласила 2000. године. Била је коаутор више архивских изложби приказаних у земљи (Београд, Нови Сад, Ниш) и иностранству (Стразбур, Брисел, Париз два пута). Коаутор је пет каталога пропраћених истраживачким уводним студијама (*Векови Београда XVI-XX век*, Београд 2003; *Одраз стварности. Изложба фотографија Марка Стојановића, вицегувернера Народне банке*, Београд 2009; *Век осигурања у Србији. Развој делатности осигурања 1839-1941*, Београд 2009; *Ангажовани капитал Хартије од вредности на финансијском тржишту Србије у 19. и првој половини 20 века*, Београд 2011; *Централне банке Србије и Француске у Првом светском рату*, Београд 2012).

Истраживања српско-немачких односа у сфери банкарства и финансија резултирала су коауторством у раду „Срби и Немци“, који је објављен на немачком и српском језику (*Serben und Deutsche im 20. Jahrhundert – im Schatten offizieller Politik*, Herausgegeben von Gabriella Schubert, Forschungen zu Südosteuropa, Sprache – Kultur – Literatur Band 12, Wiesbaden, 2015, Saša Ilić, Sonja Jerković, Vladimir Bulajić, „Weifert in Serbien (1873–1937)“ (стр. 27-54); *Срби и Немци*, Књига III, *Срби и Немци у XX веку – у сенци званичне политике*, прир. Габријела Шуберт, Београд, 2016 // Саша Илић, Соња Јерковић, Владимир Булајић, „Вајферт у Србији (1873-1937)“ (стр. 43-68). Значајан је и научни прилог „Дигитализација као вид заштите културне баштине у Народној банци Србије“, чији је један од коаутора (*Зборник радова: Модернизација канцеларијског и архивског пословања у регистратурама*, Београд 2010, стр. 89-96).

Соња Јерковић је аутор и коаутор осам чланака тематски везаних за рад културних и финансијских институција, историју институција, место личности у историји (*Друштво Српски књижевни гласник 1920-1941*// Архивска грађа као извор за историју-међународни скуп, Београд, 2000; *Ауто-занати*// *Аутомобил у Београду 1918-1941*, Београд, 2002; *Cultural Heritage Protection in National Bank of Serbia. Experiences in Digitalization of “Srpske Novine” for the Period 1883-1919*// Bulletin, Newsletter from the ЕАВН, 1/2009, Frankfurt am Main, 2009; *Дигитализација као вид заштите културне баштине у Народној банци Србије*// *Зборник радова: Модернизација канцеларијског и архивског пословања у регистратурама*, прир. Т. Мишић, Београд, 2010; „Вајферт није

Вајферт. Идентитет скулптуре Анибала де Лота“, *Наслеђе*, Завод за заштиту споменика културе града Београда, бр. XV, Београд, 2014 (стр. 169-180); „The First US Intervention in Serbian Economic Reconstruction and Recovery“, *International Review*, No. 3-4, Belgrade, 2014 (str. 9-26); „Edifice of the National Bank of Serbia“, *Bulletin, Newsletter from the EABH – Architecture & Finance* (2016), Frankfurt am Main, 2016 (str. 111-113).

Соња Јерковић била је сарадник у изради два тома грађе из историје Филозофског факултета у Београду (*Филозофски факултет Велике школе 1863-1873*, Београд 2004. и *Филозофски факултет Велике школе 1895-1905*, Београд 2005) и три тома грађе посвећене историји друштвеног живота града Београда средином 19. века (*Живети у Београду 1837–1841, документа Управе града Београда*, Београд 2003; *Живети у Београду 1842–1850, документа Управе града Београда*, Београд 2004; *Живети у Београду 1851–1867, документа Управе града Београда*, Београд 2005).

Најважније дело колегинице Јерковић представљају илустроване биографије Ђорђа Вајферта чији је писац и један од коаутора (Саша Илић, Соња Јерковић, Владимир Булајић, *Ђорђе Вајферт – визионар и прегалац; Лична и пословна илустрована биографија 1850-1937*, Београд, 2010. и *Ђорђе Вајферт 1850-1937: Монографија*, гл. и одг. ур. Миљан Шћекић, ур. С. Дамњановић, С. Б. Прелић, Београд, 2015, С. Илић и С. Јерковић, „Банкар“, стр. 85-112).

Соња Јерковић је, такође, учествовала у пословима на дигитализацији и слободном стављању на увид јавности путем веб-сајта Народне банке Србије *Српских новина* (1883-1919) (*Српске новине online*, дигитализација „Српских новина“ за период 1883-1919, Народна банка Србије, 2008) и годишњих извештаја Народне банке (1884-1920. и 1920-1940) (Дигитализација Годишњих извештаја о раду Привилеговане народне банке Краљевине Србије, 1884-1920. година, Народна банка Србије, 2009).

Писац је 25 библиографских одредница у *Српском биографском речнику* (бр. од 1 до 6, Матица српска, Нови Сад).

Музеолошке активности колегинице Јерковић високо су стручно оцењене.

Предмет докторске дисертације

Изучавање историје Народне банке Краљевине СХС/Југославије у годинама 1918-1931. представља основни предмет истраживања докторске дисертације колегинице Соње Јерковић. Историја Народне банке, подједнако као и историја економских, финансијских и друштвених прилика у којима се институција развијала, као по

правилу, није била честа тема у радовима историчара који се баве савременом историјом. Уколико изузмемо пригодне споменице (писане од економских стручњака и објављиване 1909, 1934, 1991. и 2004. године), настале најчешће поводом прослављања важних годишњица рада и мотивисане потребом да се глорификују остварени резултати, није било много научних радова који су настојали да целовито сагледају општи друштвени контекст у коме је Народна банка деловала, односе банке са влашћу и државом, спољнополитичке и унутрашњеполитичке процесе који су утицали на њено пословање, опште и финансијско законодавство, везе са другим финансијским институцијама у земљи и иностранству, место и друштвену улогу банкарске елите (гувернери и чиновници) и друго. У настојању да одговори на наведена истраживачка питања предмет докторске дисертације колегинице Јерковић обухватио је и широки тематски круг питања везаних за економску политику југословенске државе нераскидиво повезану са делатношћу те институције. Одговори на питања попут оних везаних за улогу и место Народне банке у ликвидирању „монетарног хаоса“, „оздрављењу националне валуте“, спречавању берзанских спекулација, додељивању кредита држави и привреди, утицају политике на функционисање институције, такође представљају предмет истраживања ове докторске дисертације. То важи и за анализу карактеристика развоја Народне банке, утврђивања последица које је оставио рат, идентификовање фаза које су одредиле њено институционално функционисање, сагледавање околности које су директно или индиректно утицале на доношење одлука, утврђивање форми и степена утицаја, који је на банку вршила актуелна политика, реконструисања профила запосленог чиновништва, његове мотивације и стручности.

Основне хипотезе

Истраживање које је рализовала колегиница Јерковић било је засновано на више научних хипотеза. Међу њима је важно место имала претпоставка да је у новим околностима, насталим завршетком Првог светског рата и формирањем југословенске државе, Народна банка умногоме проширила делокруг својих послова и добила нове задатке. Истраживања су потврдила хипотезу да је, уз Министарство финансија, Народна банка била кључни фактор економске власти у земљи. То важи и за претпоставку да је у оквиру банкарског сектора Народна банка представљала спону између приватног капитала и интереса државе. По мишљењу кандидаткиње, у

посматраном периоду, Народна банка је постепено губила улогу привилеговане банке и постајала најпоузданији кредитор државе. Колегиница Јерковић је, такође, истраживањима потврдила претпоставку да је вођство Народне банке пратило модерне токове банкарског пословања и перманентно се прилагођавало „француском узору“. Убеђење да су бројни економски и финансијски процеси у земљи покренути и приведени крају захваљујући ангажовању Народне банке и да је та институција најдиректније утицала на домете постигнутог у сфери финансија и банкарства, такође је представљало хипотезу коју је кандидаткиња поставила, а које су истраживања проверила. Ауторка је изнела и хипотезе да по пореклу акционарског капитала Народна банка никада није прерасла у институцију југословенског карактера, да су привредни токови у земљи најдиректније утицали на успостављање мреже филијала банке, да су на резултате пословања институције у доброј мери утицале личности које су водиле или биле у управи Народне банке. Обимна истраживања која је колегиница Јерковић обавила потврдила су, а делом и кориговала хипотезе које су представљале почетно полазиште докторске дисертације.

У планираним истраживањима делатности Народне банке Краљевине СХС/Југославије у годинама 1918-1931, колегиница Јерковић ће се превасходно служити методом историјске науке. У мери у којој је то истраживање захтевало примењивала је методологију и истраживачке технике других друштвених и хуманистичких наука (квантитативни метод, економетријски метод, метод анализе садржаја...). У оквиру хеуристичког поступка обављена су обимна истраживања у Архиву Народне банке Србије (пет архивских фондова и збирки), Архиву Југославије (десет архивских фондова и збирки), Архиву Србије (један архивски фонд), Историјском архиву Београда (два архивска фонда), Историјском архиву Француске (један архивски фонд). Обимом, квалитетом и разноврсношћу документација која је похрањена у фондовима и збиркама ових институција омогућила је кандидаткињи да у свим сегментима теме прекорачи досадашња знања о делатности Народне банке и досегне до сигурних закључака. У питању су извештаји, преписка, стенографске белешке, персонална документација, биланси пословања, елаборати, предлози, молбе, економске анализе и оцене, процене, записници, досијеи, статистички материјали... Са архивском грађом зналачки су комбиновани објављени извори (32 зборника грађе). Вредни подаци нађени су у штампи и оновременој периодици објављиваној на српском, француском и енглеском језику (40 наслова). Умешно су коришћени подаци објављени

у специјализованим енциклопедијским издањима (18 наслова) и статистичким публикацијам (6 наслова). Кандидаткиња је користила богату историографску као и економску, правну, социолошку литературу и публицистику објављену на више језика (233 наслова).

Опис садржаја докторске дисертације

Структуру докторске дисертације колегинице Соње Јерковић, поред инструктивног предговора, уводног дела рада и закључка, чини шест тематско-хронолошки конципираних поглавља. Унутар њих материја је изложена путем више мањих тематских целина.

У предговору докторске дисертације кандидаткиња је указала на тешкоће истраживања вишеслојног процеса који је одређивао историју институције, утицао на спровођење економске политике, разоткривао моћ и утицај политичких партија и појединаца на финансијске токове у држави, говорио о људима који су бринули о кредибилитету и успешном раду институције. Ауторка се критички одредити према постојећој историографској литератури и коришћеним историјским изворима. Образложила је хронолошке оквире теме и презентовала структуру унутар које је изложила резултате истраживања.

У уводним деловима рада колегиница Јерковић је исцрпно обрадила четири важна питања – указала је на постојеће финансијске традиције, утемељивање и еволуцију финансијских институција и успорено сазревање свести у српском друштву о корисности банкарских институција; проговорила је о пређеном путу од зеленаша до банкара, презентовала процес током кога је утемељена Привилегована народна банка Краљевине Србије и дала кратку историју те институције од оснивања 1883. године до почетка Првог светског рата 1914. године; изложила историју финансијских институција у Великом рату 1914-1918; и обрадила финансијско наслеђе и различите банкарске системе који су егзистирали на југословенском простору, а на које су свој печат утиснуле различите политичке и привредне околности. Истраживање је показало у којој је мери развој финансијских институција у Србији био у заостатку у односу на традиције које је имала Европа. Постали су видни и напори трговачког и предузимачког слоја у српском друштву да становништву приближи идеју о корисности и неопходности банака. Ауторка је указала у којој су мери кризе, а после

тога и ратови, утицали на свеукупно финансијско слађење земље и рад Народне банке на заштити приватне и државне имовине.

У првом поглављу рада, насловљеном „Привредне прилике у Краљевини Срба Хрвата и Словенаца 1918. године“ изложене су последице Првог светског рата у сфери финансија и банкарства, извршена анализа затеченог стања и указано на неравномерности привредног развоја и оптерећења која су одатле проистицала. Истраживање је учинило видним напоре које је Народна банка чинила на финансијском и економском опоравку земље. Сагледано је ратно девастирање Србије и југословенског простора, у многим сегментима вршено плански и далекосежно по последицама. Скернута је пажња на ратом изазване привредне проблеме и поремећаје, од недостатка капитала, разорене технолошке базе, уништене аграрне структуре и саобраћајне инфраструктуре, учињене велике ратне штете и мале спремности ратних победника да она буде надокнађена, изузетно високих људских губитака у Србији (62% становништва у животној доби од 18 до 65 година), до проблема које је порађао живот у новој држави испуњеној различитостима. Ипражњена државна каса и немогућност добијања кредита, велики инострани дугови, нерешено питање репарација, непостојање ваљаног и целовитог програма привредне обнове, хаотичне монетарне прилике, девастиране комуникације, индустрија без сировина и производних оруђа, растројена трговина, уништена пољопривреда, оскудица капитала, несређене економске, националне и политичке прилике биле, су боиланс рата и контекст у коме је Народна банка отпочела своју делатност првих послератних година. Посебно је обрађено функционисање нове државе у условима у којима су њени знатни делови у рату били сасвим разорени, а други сачували своју инфраструктуру. Указано је на проблеме привредног развоја по историјским областима и различит однос који је према новој држави, као новом економском подручју, постојао код финансијске и привредне елите у појединим деловима земље. Са подједнаском пажњом обрађене су и бројне неравномерности унутар исте историјске области. Неке од важних тема које је кандидаткиња назначила у уводним деловима рада тичале су се сложеног односа политике и привреде у првим месецима мира. Размотрени су и утицаји који су вршили национални, религијски и страначки чиниоци. Сагледана је дезинтегрисаност економског простора и саопштене последице које су одатле проистицале, а које су утицале на процес обнове финансијских и банкарских институција и њихову употребу

као могућег регулатора привредног развоја. Истраживање је скренуло пажњу на напоре које је улагала држава да преко Народне банке регулише привредни развој.

У другом поглављу докторске дисертације („У новој држави – претварање Привилеговане народне банке Краљевине Србије у емисиону установу нове државе 1918-1920.“) колегиница Јерковић је посебно анализирао поступак прерастања „старе“ Народне банке Краљевине Србије у „нову“ институцију – Народну банку Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Истраживање је показало да је процес прилагођавања потребама југословенске државе био изузетно сложен. Обрађен је повратак институције у Београд и презентована почетна организација банкарских послова. Проговорено је првобитним омогућностима банке која је била приморана да одбија захтеве странака за давањем позајмица и рестриктивно се односи према очекивањима државе. У тим деловима текста изложене су активности на изради Закона о Народној банци Краљевине СХС и изнета очекивања државе, али и акционара и управе око надлежности и организовања институције. Показало се да је банка била поприште међустраничких размимоилажења. Темељно је приказан процес ликвидације мораторног стања и указано на сукобе државе и Банке по том питању. Уочено је у којој је мери процес уписа акција и повећања банковног капитала утицао на реноме Народне банке као емисионог завода у коме партиципира капитал из целе државе. Ауторка је скренула пажњу на територијалну омеђеност капитала Народне банке и сумње које су у делотворност нове југословенске државе и њене институције постојале у северозападним деловима земље. У мери у којој су доступни историјски извори то допуштало дата је упоредна анализа прокламованих законских пројеката и саме банкарске праксе. Са посебном пажњом презентован је задатак, делокруг и организација рада банке, показано да је институција била у служби државе и стицања профита, напоменуто да су у раду институције европски узор и економско знање играли важну улогу. Посебно је обрађен процес израде новчаница, утврђивање фалсификата, оснивања Завода за израду новчаница. Успостављање мреже филијала и агенција, преузимањем већ постојећих и отварањем нових, још једна је важна тема коју је колегиница Јерковић обрадила у својој докторској дисертацији. На тај начин сагледана је њихова невелика улога у кредитирању привреде у условима када је већи део капитала Народне банке био “заробљен” због кредитирања државе и новчаних завода.

У наредна два поглавља дисертације („Унификација новчаног система 1918-1921.“ и „Између самосталности и зависности – Народна банка и држава 1918-1931.“) подробно је истражен процес замена круна. Упоредо са тим ауторка је целовито изложила своје виђење „монетарног хаоса“ у коме је југословенска држава започела свој живот. Потрага за “сношљивим” односом крунских и динарских новчаница, жигосање круна, утврђивање укупног новчаног оптицаја, поступак замене, фалсификати, унификација монетарног система, питање тзв “новог новца”, догађаји који “претичу” актере југословенских финансија, мешање државе у политику банке, тешкоће које су пратиле замену перпера, лева и марке, још неке су од тема које обрађује ова докторска дисертација. Документовано је презентован систем замене круна у земљама наследницама Аустроугарске и тако отворена могућност за компаративно посматрање истог процеса у различитим државама. У мери у којој су извори то допустили ауторка је убедљиво проговорила о економској и политичкој страни наведене трансакције, реакцији политичке јавности, тешким последицама наведене замене новца на међуетничке односе у држави. У докторској дисертацији колегинице Јерковић разрешено је и питање у којој је мери замена валута била политичко, а у којој мери економско питање. Кандидаткиња је посебну пажњу посветила надзору државе и њеном мешању у постојеће економске односе. Показала је да је Народна банка као емисиони завод био најважнији орган државне финансијске и привредне политике, али и да ју је држава пречесто доживљавала као своју “резервну касу” и у складу са тим се и понашала, настојећи да контролише управу банке и преко ресорних министара врши притисак. У складу са тим истражена је и улога институције „владиног комесара“ и других представника Министарства финансија у Народној банци. Анализа послова које је Народна банка обављала на кредитирању државе и привреде и утврђивање критеријума по којима је то чињено (национални, политички или економски) потврдила је да је Народна банка, некада вољно, некада невољно, била у служби државне политике. Показало се да је држава код Народне банке имала четири врсте кредита (сталне, који су превходно служили за размену крунских и осталих новчаница; ванрдне, за потребе које се нису могле “покрити” редовним изворима прихода; кредит Министра финансија које је давала у циљу извршења буџета; кредити по рачуну привредне размене) и да је кредитирање државе често било узрочник инфлације. Са подједнаком пажњом обрађено је и кредитирање привреде, подршка коју је Банка давала новчаним заводима на целом југословенском простору, средствима којима је подржавала извознике, критици којој је Народна банка, и њена кредитна

политика, била изложена. О пословању Народне банке говорила је и темељна анализа мера на плану валутне политике и стабилизације динара (лечење динара и успостављања валуте која нема значајније осцилације), решавања питања која је „породила“ послератна економија, кредитне политике, сезонских кредита, стабилизације динара и утемељења „златног стандарда“, утицаја економских и финансијских прилика у Европи на финансије у југословенској држави, компаративну анализу законодавства о Народној банци (1920. и 1931), коју је колегиница Јерковић извела. То посебно важи за одељак дисертације у коме је ауторка указала на “територијалну поделу кредита” и место те расподеле у српско-хрватским односима и политичким сукобима.

Истраживачки су нова и сазнајно богата и последња два поглавља докторске дисертације колегинице Јерковић. У првом од њих, насловљеном “Национална и међународна институција“, ауторка је свестрано обрадила положај Народне банке у систему југословенских банака. У том контексту пажњу је посветила периоду до уједињења у коме су постојали разнородни банкарски системи и стандарди, а главно обележје банкарства на југословенском простору (Хрватска, Војводина, Словенија, Далмација, Босна и Херцеговина, Србија, Црна Гора) била изражена хетерогеност. Указала је на напоре чињене у намери да се дође до јединственог банкарског подручја које би умањило постојеће привредне разлике и подвојености територијалног деловања, анулирало високу инфлацију, подстакло укрупњавање малих провинцијалних банкарских завода на акционарској основи, допринело унификацији пословања, смањењу камата и увећању успешности пословања које би прекорачило локалне оквире, подстицању развоја привреде. Обрадила је укрупњавање капитала у банкарском сектору и дала одговоре на контроверзно питање у којој је мери и коме одговарала политика отвореног тржишта капитала на читавој територији Краљевине Југославије. Анализирала је уплив страног капитала, скренула пажњу на отпорност коју су штедионице исказале у банкарској кризи, представила пословање државних и полудржавних банака (Државна хипотекарна банка, Поштанска штедионица, Занатска банка, Привилегована аграрна банка). Посебно је истражила однос који је Народна банка имала са европским централним банкама, како са националним банкарским институцијама, тако и са банкама за међународне обрачуне.

„Институција и банкарска елита“ назив је поглавља које засвођује докторску дисертацију колегинице Соње Јерковић. У њему су изложене структура Народне банке,

дати кроки портрети и сагледана делатност гувернера (Ђ. Вајферт, Љ. Срећковић, И. Бајлони) и вицегувернера, указано на значај, моћ, интересе и везе са политиком чланова управе, сагледана права, обавезе и утицај акционара и ималаца акција (новчани заводи, акционарска друштва и фондови, асоцијације индустријалаца, трговаца и привредника, приватна лица...). Истраживање је показало у којој је мери у структурама Народне банке постојала „фамилијарност“ и са којих су простора потицали акционари. Посебно је обрађено банкарско чиновништво, скренута пажња на банкарску хијерархију, презентована бројност, истражњена образовна, територијална, полна и структура, као и свакодневно пословање Народне банке. Показало се да је 80% акционара по националности припадало српском народу и да Банка никада није задобила југословенски карактер. Истраживање је показало да је банкарско чиновништво, по свим својим карактеристикама, представљало део елите југословенског друштва, а Народна банка била „моћна установа“ која је подстицала, али истовремено и била део, процеса модернизације српског и југословенског друштва

Постигнути резултати и научни допринос

Обимно истраживање која је обавила колегиница Соња Јерковић резултирало је зрело написаном докторском дисертацијом, у којој су презентоване опште привредне прилике у југословенској држави, сагледан процес претварања Привилеговане народне банке Краљевине Србије у емисиону установу Краљевине СХС, истражена унификација новчаног система и дате економске и политичке последице тог процеса, одговорено на питање у којој је мери Народна банка била независна од утицаја државе, одређен њен национални значај и реконструисане везе које је имала са институцијама сличног типа у иностранству, одмерен друштвени значај банкарске елите и њен утицај на модернизацију државе и друштва. На тај начин, истражујући делатност институције – Народне банке, колегиница Јерковић је обрадила историјски контекст у коме је институција деловала, законодавни оквир који је одређивао њену функцију, широки спектар делатности коју је обављала, сложени односи са политиком и државом, утицај структура које су банком управљале или у њој радиле, економску и финансијску политику југословенске државе. У питању је тематски ново, фактографски богато и мисаоно кохерентно научно дело које сазнајно обогаћује постојећа знања о значају институције каква је Народна банка, али и даје и прегршт нових знања о економској историји југословенске државе. Анализе и закључци колегинице Јерковић су утемељене на бројним историјским изворима и литератури и као такви испуњавају

очекивања историјске науке да о прошлости критички суди и што више сазна, али и српског друштва да ослоњено на поуздано знање о прошлости и традиције од несумњиве вредности, нађе упоришну тачку за будућност.

Имајући све наведено у виду, имамо част да Наставном и научном већу Филозофског факултета у Београду предложимо да прихвати наше позитивно мишљење о докторској дисертацији **„Народна банка Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца/Југославије 1918-1931. године“** колегинице Соње Јерковић и одобри јавну одбрану на којој ће чланови комисије изнети своје појединачне примедбе и сугестије.

У Београду

Комисија:

15. јула 2018.

Др Мира Радојевић, ванредни професор,
Филозофски факултет у Београду

Др Александар Животић, ванредни професор,
Филозофски факултет у Београду

Др Весна Алексић, ванредни професор,
Институт економских наука у Београду

Др Љубодраг Димић, редовни професор,
Филозофски факултет у Београду
(ментор и писац реферата)